

แบงก์ รัน วิ่งเข้าไป อย่าได้ถอย

หน้าต่างความคิด

● เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
บ.ธุรกิจบัณฑิต

โครงการจำนำกลายเป็นไฟกองใหญ่
สู่ให้คณะรัฐบาลรักษาการอยู่ไม่ติด
ด้วยเหตุผลที่เป็นความลับบางอย่าง รัฐบาล
ไม่ได้แสดงความพยายามในการระบายข้าว
ออกไปอย่างจริงจังเท่าที่ควร แต่กลับจะแก้
หนี้เดิมด้วยการสร้างหนี้ใหม่ โดยการกู้เงิน
จากธนาคาร ซึ่งก็โดนปฏิเสธตามระเบียบ
เนื่องจากไม่มีธนาคารไหนอยากเสี่ยงกับการ
ทำผิดกฎหมาย และยังอาจทำให้ลูกค้าแห่
กันถอนเงินจนส่งผลสุขภาพทางการเงินของ
ธนาคาร หรือที่เรียกว่า “แบงก์ รัน”

แบงก์ รัน ที่มีการบันทึกไว้อย่างเป็น
ทางการ เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย
เมื่อปี 2409 ธนาคารโอเวอร์แลนด์ เกอร์นีย ซึ่ง
ปล่อยสินเชื่อและลงทุนกับธุรกิจรถไฟและ
ท่าเรือมากเกินไปในช่วงที่ธุรกิจทั้งสองอย่าง
นี้กำลังเฟื่องฟู เมื่อเกิดปัญหาขึ้น จนทำให้
ราคาหุ้นของธุรกิจเหล่านี้นักต่ำ ธนาคารก็
ประสบกับภาวะขาดทุน เมื่อไปความช่วย
เหลือจากธนาคารกลางของอังกฤษ ก็ถูก
ปฏิเสธ จึงทำให้คนตื่นกลัวกันว่าเงินที่ฝากไว้
จะไม่ได้คืน เลยรีบไปถอนเงินจนธนาคารไป
ไม่รอด แถมยังทำให้กิจการอื่นๆ ไม่น้อยกว่า
200 แห่งปิดตัวตามไปด้วย

อเมริกาเองก็ไม่หย่อนหน้า เกิดแบงก์ รัน
หลายหนแล้ว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับธนาคาร

ขนาดเล็ก เช่น ในปี 2436 แบงก์ รัน ทำให้
ธนาคารในอเมริกาเกือบ 500 ต้องล้มละลาย
และในช่วงปี 2472 ถึง 2476 ธนาคารต้อง
ปิดตัวลงประมาณ 11,000 แห่ง แต่ที่น่า
สนใจก็คือ แบงก์ รัน ของธนาคารราไชเวีย
ในปี 2551 ซึ่งเรียกว่า ไชลีห์ แบงก์ รัน
เนื่องจากการเกิดขึ้นหลังจาก เพราะคน
ที่ทยอยถอนเงินออกไปไม่ใช่ลูกค้ารายย่อย
เป็นนักลงทุนและนักธุรกิจ จึงไม่เกิดการเข้า
แถวยาวเหยียดเหมือนกรณีอื่น

ถ้าผู้เขียนจำไม่ผิด แบงก์ รัน ครั้ง
ล่าสุดน่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับธนาคาร
เสวต แบงก์ ในลัตเวียช่วงต้นเดือนธันวาคม
ปี 2554 ซึ่งเกิดจากข่าวลือในโซเชี่ยลมีเดียว่า
ธนาคารเสวต แบงก์ ในสวีเดนและเอสโตเนีย
กำลังเจอกับปัญหาสภาพคล่องและปัญหา
ทางกฎหมาย ส่งผลให้ลูกค้าของธนาคาร

ในลัตเวียกว่า 10,000 คนแย่งกันไปถอนเงิน
ออกมา แต่เมื่อมีการตรวจสอบแล้ว พบว่า
แบงก์ไม่ได้มีปัญหาเหมือนที่เป็นข่าวลืออยู่แต่
อย่างใด

แบงก์ รัน จะส่งผลกระทบต่อ
เศรษฐกิจมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับ
พฤติกรรมของผู้ถอนเงิน ว่าเขาเอาเงินที่
ถอนมาทำอะไร ซึ่งมีอยู่สามกรณีด้วยกัน

กรณีแรก ถอนเงินออกมาแล้วไปฝาก
กับธนาคารอื่นที่มีความมั่นคงกว่า หากเป็น
แบบนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจ
ในภาพรวมจะมีน้อยมาก เพราะยอดเงินฝาก
รวมของระบบธนาคารไม่เปลี่ยน จึงไม่กระทบ
ต่อยอดการปล่อยสินเชื่อในภาพรวมด้วย

กรณีที่สอง ถอนเงินออกมาแล้วนำ
ไปลงทุนในทางเลือกที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า
เช่น การตราสารทางการเงิน ในกรณีนี้ ผู้ขาย
ตราสารจะนำเงินที่ได้ไปฝากไว้ในธนาคารอื่น
ที่ประเมินแล้วว่าปลอดภัยเพียงพอ ซึ่งอาจ
จะเป็นธนาคารเดียวหรือหลายธนาคารก็ได้
ผลที่ออกมาจึงคล้ายกับกรณีแรก เนื่องจาก
เงินส่วนใหญ่ก็อยู่ในระบบ ผลกระทบต่อ
เศรษฐกิจในภาพรวมจึงมีไม่มากนัก (ด้วยข้อ
จำกัดของพื้นที่ จึงไม่ขออธิบายกรณีที่ผู้ถอน
เงินเอาเงินไปซื้อพันธบัตรรัฐบาล)

กรณีที่สาม ผู้ถอนเงินเลือกที่จะถือ
เงินสดไว้กับตัว ถือเป็นสถานการณ์ที่เลว
ร้ายที่สุด เพราะเงินที่ถอนมาส่วนใหญ่จะถูก

“ตอง” ไว้กับตัว ไม่ได้หมุนเวียนกลับเข้าไป
สู่ระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้การปล่อยสินเชื่อ
ลดลง กำลังซื้อในประเทศก็ลดลงเช่นกัน
หากมีเงินแห่กันถอนเงินมาเก็บไว้กับตัวจาก
หลายธนาคารพร้อมๆ กัน ยังสามารถนำไป
สู่ปัญหาของระบบการเงินทั้งหมดได้ในที่สุด

สำหรับการณ์ของประเทศไทย
ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ หากรัฐบาลกู้เงิน

จากธนาคารไปใช้หนี้ชั่วนา จะนำไปสู่การ
เกิดแบงก์ รันหรือไม่ จะเป็นแบงก์ รัน
แบบไหน และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย
อย่างไรบ้าง

ในประเด็นการเกิดแบงก์ รัน มีโอกาส
เป็นไปได้มากกว่า จะมีการเกิดแบงก์ รัน แต่
จะเป็นเฉพาะธนาคาร เพราะผู้ฝากที่ไม่เห็น
ด้วยกับการตัดสินใจปล่อยกู้ของรัฐบาล คง
เฮโลกันไปถอนเงิน ปะทะแห่เพราะที่ร้าย ผู้
ฝากรายใหญ่สามัคคีกันถอนเงิน จนกลายเป็น
ข่าว ทำให้ผู้ฝากเงินคนอื่นกังวลเลยมา
ร่วมขบวนการถอนเงินด้วยเช่นกัน แต่ผล
กระทบคงไม่รุนแรงถึงขนาดที่ธนาคารต้อง
ล้มละลาย กลายเป็นวิกฤติตุลกลามใหญ่โต

ที่น่าห่วงคือผลทางอ้อม เพราะภาพ
ลักษณ์ในการขาดธรรมาภิบาลที่ดี จะกลายเป็น
ต้นทุนของธนาคาร เนื่องจากเงินฝาก
และการทำธุรกรรมที่ลดลง ซึ่งหมายถึงราย
ได้ของธนาคารที่จะลดลงตามไปด้วย เผลอๆ
เมื่อเทียบกับดอกเบี้ยที่ได้จากการปล่อยกู้ให้
กับรัฐบาลอาจไม่คุ้มเสียด้วยซ้ำ

หากเอาผลสำรวจของ World
Economic Forum ปี 2556 ถึง 2557 ที่

พบว่าเกือบ 70% ของปัญหาในการทำธุรกิจ
ในประเทศไทย เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน
และวิธีการทำงานของรัฐบาล มาพิจารณา
ประกอบไปด้วย ยิ่งทำให้เห็นภาพที่ชัดเจน
ขึ้นว่า หากรัฐบาลสามารถแทรกแซงภาค
การเงินได้แล้ว อาจส่งผลต่อความเชื่อมั่น
ที่นักลงทุนต่างชาติมีต่อภาคการเงินของ
ไทยในภาพรวม ไม่เป็นผลดีต่อเราอย่าง
แน่นอน เพราะประเทศเพื่อนบ้านของเราใน
อาเซียน ต่างก็พยายามแย่งนักลงทุนเหล่านี้
ไปจากเราอยู่แล้ว การทำแบบนี้ก็เหมือนกับ
การตะแอกเข้าปากเสือจริงๆ นี่เอง

หัวใจของโครงการจำนำข้าว นอกจาก
การช่วยเหลือชาวนาให้มีรายได้เพิ่มขึ้นแล้ว

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 145,530
Ad Rate: 1,500

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: ศุกร์ 7 กุมภาพันธ์ 2557

ปีที่: 27

ฉบับที่: 9269

หน้า: 10(ล่าง)

Col.Inch: 56.07

Ad Value: 84,105

PRValue (x3): 252,315

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: หน้าต่างความคิด: แบงก์ รัน วิ่งเข้าไป อย่าได้ถอย

การทำโครงการนี้ คือ การที่รัฐบาลชนอาสา
มาทำหน้าที่เป็นคนขายข้าว การที่คนขายข้าว
เอาข้าวของเขามาแล้วไม่ยอมขาย แต่กลับ
ป้อนให้ธนาคารกลายเป็นจำเลยสังคม โดย
ไม่คำนึงถึงผลเสียของการกู้เงินเช่นนี้ ไม่ใช่
แนวทางที่ถูกต้องในการค้าขาย ยิ่งทำให้
รัฐบาลมีพันธมิตร์น้อยลงไปอีก
สิ่งที่ต้องทำตอนนี้ ไม่ใช่การหา
แพะรับบาปรายวัน แต่เป็นการตั้งหน้าตั้ง
ตาวินิจฉัยข้อข้าวให้ได้เร็วที่สุดต่างหาก
วิ่งเข้าไป อย่าได้ถอย ชวนาคอยเงินของ
เขาอยู่...